

SAM & SAU:s policy och riktlinjer gällande miljöfrågor

UPPDATERAD 2023

Det finns en tydlig uppmaning i Bibeln om att människan ska förvalta Guds skapelse. Omsorg om vår planet är därför av stor betydelse för Svenska Alliansmissionen och Svenska Alliansmissionens Ungdom.

I Svenska Alliansmissionens (SAM) övergripande målbild uttrycks bland annat att "Vi möter den utsatte människans behov och bidrar till ett hållbart samhälle." Vidare har SAM valt att fram till år 2025 på ett särskilt sätt arbeta med utvecklingsområdet Skapelse och miljö. Här är vår utgångspunkt att "Vi vill vara en konstruktiv röst och ett positivt exempel för en hållbar livsstil och ansvarsfullt förvaltarskap av hela Guds skapelse."

Svenska Alliansmissionens Ungdom (SAU) uttrycker i sin verksamhetsplan: "Vi har för avsikt att verka för en hållbar värld och ta vårt förvaltarskap på allvar." Det står också: "Med Paulus ord ifrån Kol 1:16-21, bekänner vi att skapelsen tillhör Kristus och en dag ska återupprättas genom honom. Till den dagen kommer, vill vi troget engagera oss i arbetet för att vårda skapelsen. Vi ser den ekologiska kris som världen befinner sig i och vill sträva efter att i allt göra vad vi kan och öka medvetenheten i dessa frågor, även när det går ut över vår bekvämlighet."

Vår bibliska grund

Guds skapelse

Bibeln lär oss att Gud är alltings ursprung och att skapelsen är hans händers verk. Människan är unik, skapad till Guds avbild och har en speciell plats i Guds hjärta. Men allt skapat, växter och djur, är älskat av Gud så som konstnären älskar sitt konstverk. Naturen har samma ursprung som människan och får sitt värde från samma källa.¹

Detta väcker en förundran och respekt inför den fantastiska värld som Gud låter oss leva i. Samtidigt gör människans plats som Guds avbild att hon har en stor del i ansvaret för skapelsen. Gud ger oss ansvaret att sköta om, vårda och bevara skapelsen så att den kan leva vidare.² Det handlar dock aldrig om överlåtelse av ägandeskap, utan om ett förvaltarskap där jorden en dag ska lämnas tillbaka. Jorden är fortsatt Herrens.³ Gud låter alltså oss låna jorden, och det som han har skapat med stor omsorg och kärlek är vår uppgift att vårda på samma sätt. Förvaltarskapet är ett uppdrag att ta på största allvar, vilket inte minst framgår av Jesu liknelser om punden.⁴ Det är därför med stor sorg och ånger som vi ser på tillståndet i vår värld och konstaterar att vi hittills till stora delar misslyckats med vårt uppdrag. Men med tron på en hoppets och förlåtelsens Gud är det aldrig för sent för andra vägval.

Att vi inte har tagit hand om skapelsen på ett bra sätt har fått märkbara konsekvenser. Vi ser det inte bara i siffror och mätal som forskare redovisar. Det blir också tydligt för oss exempelvis när extremväder slår med full kraft. Och ofta är det människor som lever i fattigdom och utsatthet som drabbas värst. Extrem torka eller alltför mycket regn gör att skördarna slår fel och matproduktionen uteblir. Översvämningar och orkaner förstör hem, skolor, sjukhus och hela städer. Människor som länge kämpat för att bygga upp sina samhällen och skapa en dräglig tillvaro måste gång på gång börja om på nytt. Detta beror till stor del på hur vi i västvärlden lever våra liv, och vi menar att det inte är förenligt med Guds tanke om medmännisklighet och att på ett särskilt sätt ta hand om den som är utsatt.⁵

Förvaltarskapet är en självklar del av vad det innebär att vara lärjunge till Jesus Kristus. Allting är skapat genom honom och tillhör honom.⁶ Det innebär att den kristna kyrkan aldrig får blunda för frågor som rör skapelse och miljö. Överallt där människor eller skapelsen i stort far illa ska kyrkan, som Jesu efterföljare, vara hans representant och en förebild för samhället.

Göra skillnad

När larmrapporter om klimathot och nyheter om naturkatastrofer strömmar in är det lätt att känna hopplöshet. Vad gör mitt liv och mina val för skillnad? Vi tror på en Gud som kan göra något stort av det lilla, och vi är inte ensamma. Tillsammans kan vi som är Jesu efterföljare göra stor skillnad, och tillsammans med Jesus är potentialen enorm. Dessutom har den kristna kyrkan alltid stärkts av motgång, när vi har lärt oss att inte bara lita till oss själva. I svagheten blir kraften som störst.⁷

Vår utmaning och vårt ansvar inför skaparen, skapelsen, våra medmänniskor och kommande generationer är att som enskilda kristna, som församling och som central organisation målmedvetet och genuint arbeta med förvaltarskapets nyckelfrågor.

---

1. Rom 8:21, Kol 1:20

2. 1 Mos 2:15

3. Ps 24:1

4. Luk 19

5. Jes 58:7

6. Kol 1:16

7. 2 Kor 12:9

Riktlinjer

SAM & SAU – centralorganisationer

Utbildningar, kurser och fortbildningar

- De skolor som är knutna till SAM/SAU bör låta miljöfrågor ingå i undervisning och kursverksamhet.
- Miljöfrågor ska vara en del av SAM/SAU:s utbildningsverksamhet. Detta ska synas i kursutbudet för församlingsledare och ledare inom barn- och ungdomsverksamhet.
- SAM/SAU ska tillhandahålla uppdaterat material gällande miljöfrågor, till medlemsförsamlingar och medlemsföreningar.

Arrangemang (läger, konferenser m.m.)

Vid arrangemang ska följande eftersträvas:

- Arbeta så miljöriktigt som möjligt, till exempel genom källsortering, kompostering och ökad användning av miljö- och rättvisemärkta produkter. Ekologiska produkter, lokalproducerade produkter och vegetariska alternativ ska prioriteras när så är möjligt.
- Uppmuntra och underlätta för samåkning eller användande av kollektivtrafik bland deltagare.
- Centralt anställd personal samåker eller åker kollektivt i möjligaste mån. Fossila utsläpp orsakade av resor ska klimatkompenseras.
- Minimera användandet av engångsmaterial.
- I övrigt minska resursförbrukningen.

Material

- Information om skapelseansvar och miljöengagemang bör ingå i nyframtaget utbildningsmaterial, när så är relevant.
- Ledarhandledningar med mera bör innehålla information om miljöengagemang, till exempel idéer och tips från andra trossamfund och ideella organisationer.
- SAM:s medlemstidning "Aktuellt från Alliansmissionen" bör årligen innehålla texter som rör miljöfrågor.
- SAM och SAU ska tillhandahålla en resursbank på respektive webbplats, med tips och råd gällande församlingars miljöarbete.
- Utskick ska i största möjliga utsträckning ske elektroniskt.

Expedition, skolor och gårdar

Dessa ska sträva efter att vara förebilder ur miljösynpunkt genom att:

- utse miljöansvarig på arbetsplatsen
- SAM:s och SAU:s representanter i respektive styrelse uppmanas hålla miljöfrågorna levande
- upprätta och arbeta med en miljöplan eller en miljödiplomering

- väga in miljöfrågor i arbetet med verksamhets- och handlingsplaner
- vid möten och sammanträden på annan ort, om möjligt använda digitala kommunikationsvägar i stället för resor
- tillhandahålla bra miljöinformation till anställda
- upprätta praktiska tillämpningar såsom källsortering, kompostering, park- och trädgårdsskötsel enligt ekologiska principer, minskad resursförbrukning, beaktande av energieffektivitet vid ombyggnation/ reparation och användning av miljöriktiga rengöringsmedel, alternativa bränslen, lågenergibelysning samt miljö- och rättvisemärkta produkter.

Miljödiplomering

Sedan 2018 har SAM/SAU:s expedition en miljödiplomering från Jönköpings kommun. Denna ska vi upprätthålla och aktivt arbeta utifrån. Vi har som mål att ständigt förbättra vår miljöhänsyn och vårt miljöarbete. Vi ska alltid följa aktuell lagstiftning som berör vår verksamhet.

För att uppnå detta ska vi:

- utbilda all vår personal i relevanta miljöfrågor
- minska miljöpåverkan från våra resor
- vara noggranna i upphandlingar och inköp och ställa krav på våra leverantörer
- utbilda våra församlingar och tillhandahålla resurser gällande miljöfrågor och engagemang
- källsortera och minska mängden av vårt avfall
- utvärdera vår materialproduktion och utskick för att undvika överproduktion
- klimatkompensera utsläpp från resor med bil och flyg.

Lokala församlingar och föreningar

Ledning/styrelse

Församlingsanställda och alla med ledarfunktion bör ha ett medvetande i miljöfrågor som implementeras i församlingens och föreningens verksamhet. Dessa rekommenderas också att ta del av centralorganisationens information och resurser samt att delta i utbildningssatsningar gällande miljöfrågor.

Verksamhet i församlingen

Församlingen uppmuntras till att anordna temagudstjänster och andra samlingar med inriktning på miljö- och skapelseansvar. Vi rekommenderar att frågor kring miljö och skapelse lyfts i ordinarie gudstjänstsammanhang, till exempel i samband med satsningen Skapelsetid (Sveriges kristna råd) som infaller årligen i september/oktober. Församlingen bör även ta del i kampanjer och satsningar som görs i samhället.

Verksamhet i SAU-föreningen

Barn- och ungdomsverksamheten ska sträva efter att bidra till en ökad medvetenhet och ansvarskänsla inför miljöfrågor bland deltagarna. Intresse och engagemang kan väckas både genom undervisning och praktiska tillämpningar. I arbetet är ledaren en viktig förebild och därför rekommenderar vi fortbildning av ledare i dessa frågor, genom SAM/SAU eller genom andra aktörer.

Miljöplan

Församlingsstyrelsen bör ansvara för att en enkel miljöplan upprättas. Exempel på hur en sådan kan se ut finns på alliansmissionen.se/miljo.

Lokaler och inköp

- Församlingens lokaler bör värmas upp på ett miljöriktigt sätt.
- Vid inköp prioriteras produkter med miljö- och rättvisemärkningar.
- Skötsel av fastigheter och park/trädgård sker efter ekologiska principer.
- I allt arbete eftersträvas en minskad resursförbrukning, till exempel genom att utesluta engångsartiklar.

Det större perspektivet

Genom att verka för de mål och strategier som FN utformat i "Agenda 2030" (Globala målen) är vi en del av ett världsomspännande arbete med många aktörer. "Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen."¹ I SAM och SAU:s miljöarbete väljer vi att fokusera på några av dessa 17 mål och verkar för att de ska uppfyllas.

Vi jobbar med dessa mål genom att medvetandegöra och agera, i centralorganisationen och på de platser i Sverige och världen där vi arbetar. Det sker både genom förändrade rutiner och genom nya projekt. Vi driver också ett påverkansarbete i våra församlingar och föreningar samt i de nätverk vi ingår i.

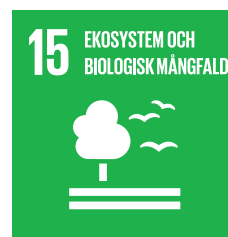
1. globalamalen.se

MÅL:
Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

MÅL:
Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

MÅL:
Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa öken-spridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Vill du veta mer?

Materialtips, länkar och information om SAM/SAU:s arbete i miljöfrågor finns på alliansmissionen.se/miljo och www.sau.nu/hallbarhet. En fördjupning från kyrkorna i Sverige om klimat och hållbar utveckling finns i Sveriges Kristna Råds skrift *Värna den jord som Gud älskar*.